

ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

Αισθήσεις

- 1) Όραση
- 2) Ακοή
- 3) Όσφρηση
- 4) Γεύση
- 5) Αφή

Όραση

Οφθαλμός

Στους οφθαλμικούς κόγχους

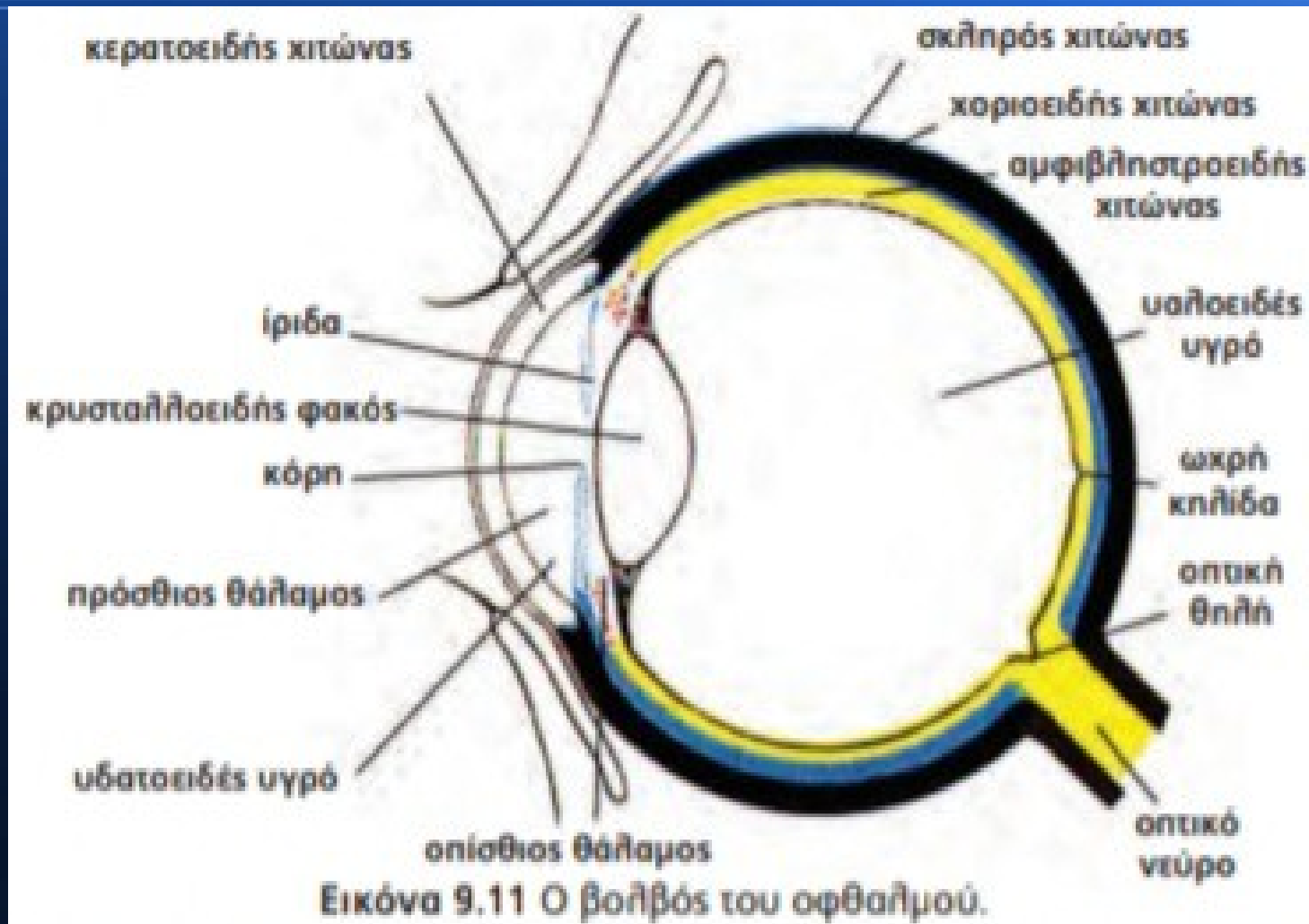
Κάθε οφθαλμός:

α) βολβός του οφθαλμού & οπτικό νεύρο (ΕΣ II)

β) προασπιστικά και επικουρικά μόρια του βολβού

γ) οφθαλμοκινητικοί μύες

Βολβός οφθαλμού

- Αιγυπτιάδου Μ.-Ν., Κορφιάτη Αι., Κουρσούμη Ρ., “Ανατομία – Φυσιολογία Β΄ ΕΠΑ.Λ.”, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», σ.166, εικ. 9.11

Αγγειώδης χιτώνας

Περιέχει τα αγγεία του βολβού

- Ακτινωτό σώμα & Ίριδα (μπροστά)
 - Χοριοειδής χιτώνας (ο υπόλοιπος)
- + Ακτινωτός μυς --> προσαρμογή για κοντινή & μακρινή όραση
- + Σφιγκτήρας μυς της κόρης --> π.χ. σε $\uparrow$ του φωτός $\Rightarrow \downarrow$ μεγέθους κόρης
- + Διαστολέας μυς της κόρης --> π.χ. σε $\downarrow$ του φωτός $\Rightarrow \uparrow$ μεγέθους κόρης

Ίριδα: το κυκλικό χρωματιστό τμήμα του ματιού

Κόρη: το κυκλικό κενό στο κέντρο της ίριδας

Αμφιβληστροειδής χιτώνας

2 λεπτότερα στρώματα:

- Μελάγχρουν επιθήλιο (εξωτερικά) --> μελανίνη --> απορρόφηση των φωτεινών ακτίνων
- Ιδίως αμφιβληστροειδής χιτώνας (εσωτερικά):
[3 είδη νευρικών κυττάρων: οπτικά κύτταρα (κωνία & ραβδία), δίπολα κύτταρα, γαγγλιακά κύτταρα]
--> από εκεί αρχίζει το οπτικό νεύρο (ΕΣ II)

=> ο αμφιβληστροειδής: το αισθητήριο όργανο της όρασης

* κωνία --> όραση σε αυξημένο φωτισμό, διάκριση χρωμάτων

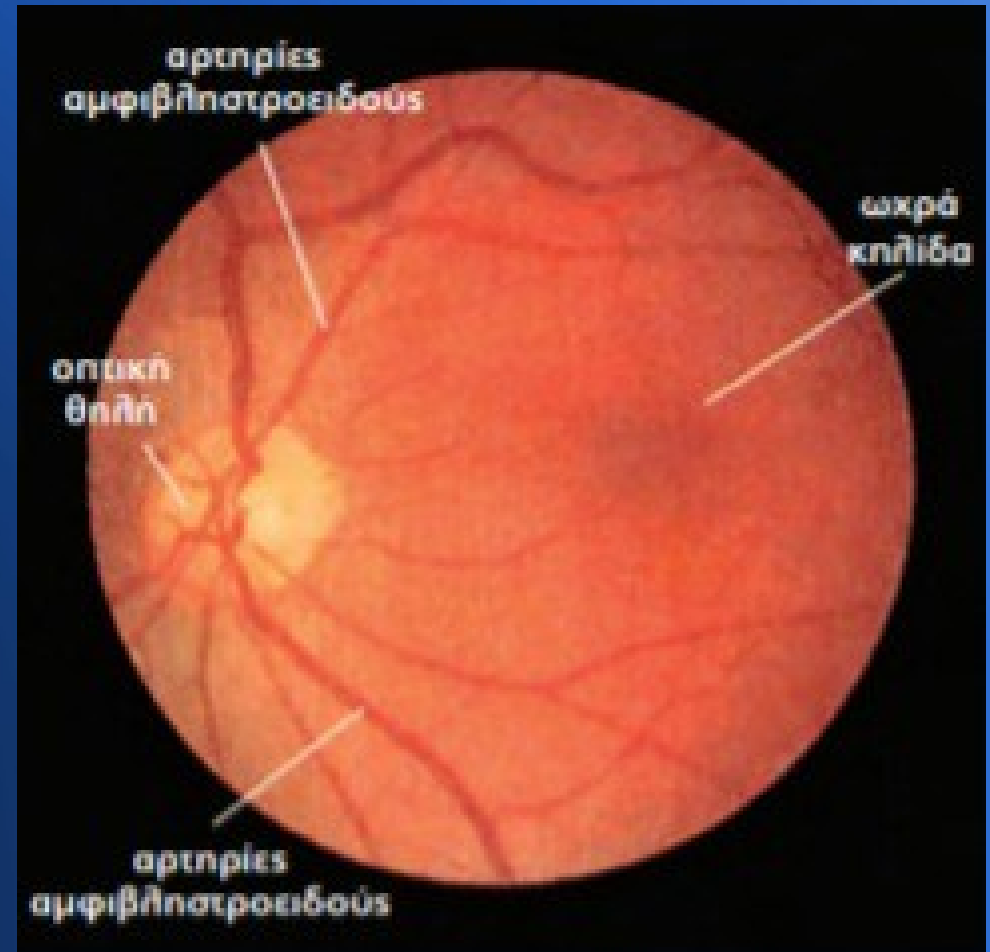
ραβδία --> όραση σε μειωμένο φωτισμό

Βυθοσκόπηση

Η εξέταση του βυθού του οφθαλμού = της εσωτερικής επιφάνειας του τμήματος του ιδίως αμφιβληστροειδούς που βρίσκεται απέναντι από την κόρη

Βυθοσκόπιο

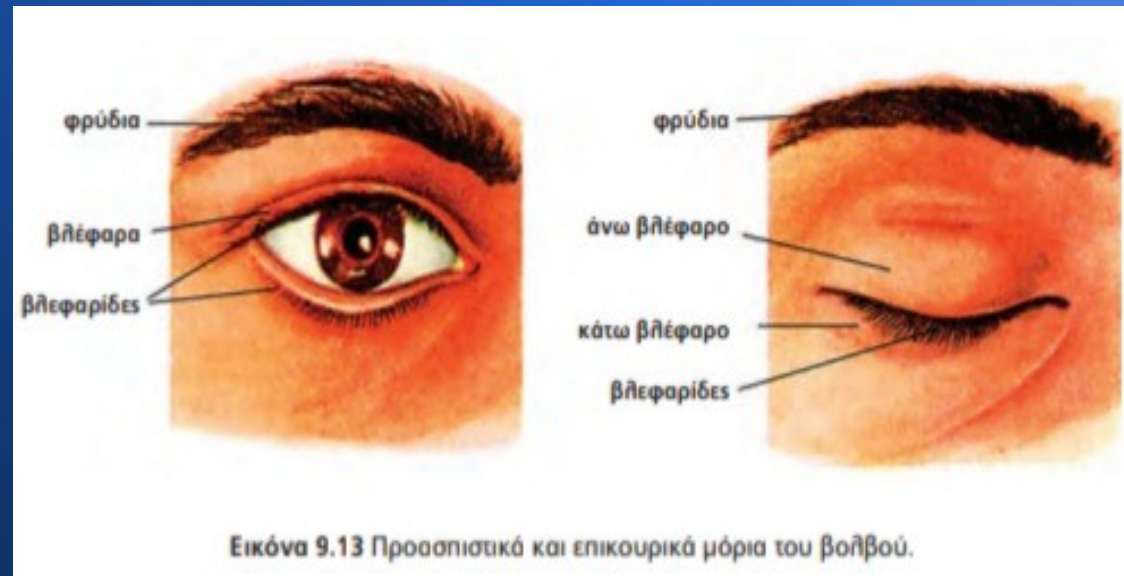
- Θηλή του οπτικού νεύρου
- Ωχρά κηλίδα
- Αγγεία του αμφιβληστροειδούς --> προσδίδουν ρόδινο χρώμα στο βυθό

- Αιγυπτιάδου Μ.-Ν., Κορφιάτη Αι., Κουρσούμη Ρ., “Ανατομία – Φυσιολογία Β΄ ΕΠΑ.Λ.”, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», σ.167, εικ. 9.12

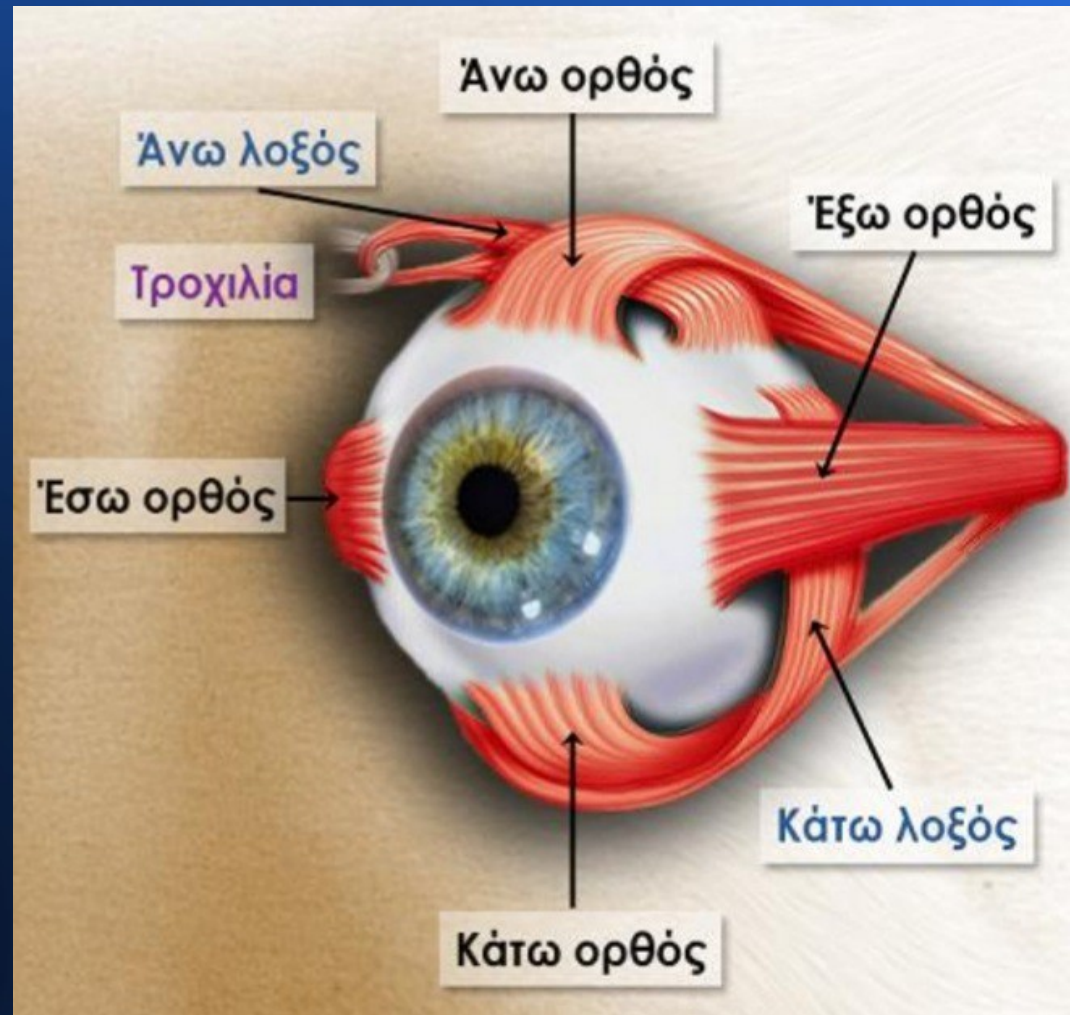
Προασπιστικά & επικουρικά μόρια του βολβού

- Φρύδια
- Βλέφαρα
- Επιπεφυκότας
- Δακρυϊκή συσκευή
- Περιοφθαλμική περιτονία
- Κογχικό λίπος

- Αιγυπτιάδου Μ.-Ν., Κορφιάτη Αι., Κουρσούμη Ρ., “Ανατομία – Φυσιολογία Β΄ ΕΠΑ.Λ.”, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», σ.168, εικ. 9.13

Οφθαλμοκινητικοί μύες

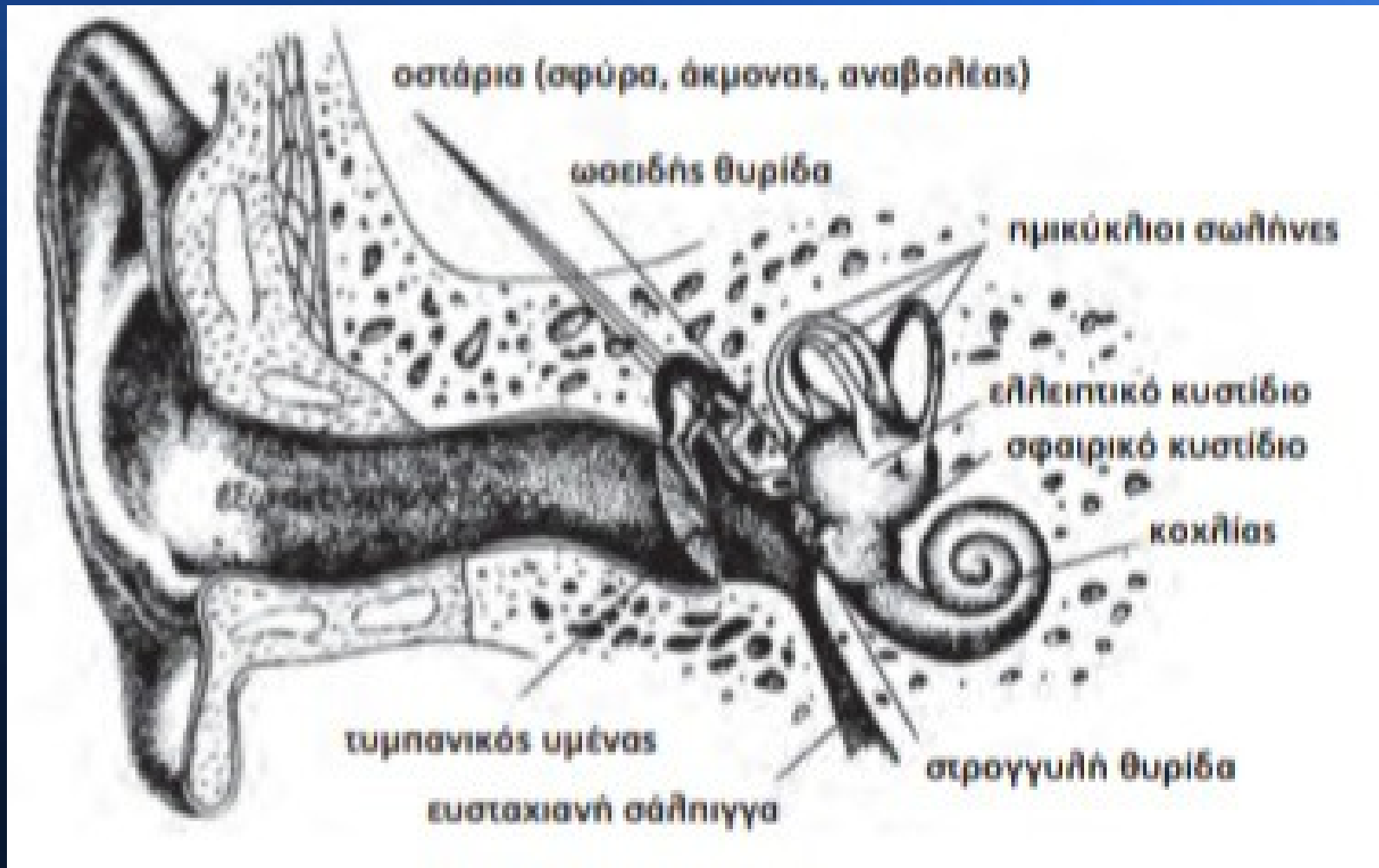

Ακοή

Ους

Από έξω προς τα μέσα:

- α) το έξω ους
- β) το μέσο ους
- γ) το έσω ους

- Αιγυπτιάδου Μ.-Ν., Κορφιάτη Αι., Κουρσούμη Ρ., “Ανατομία – Φυσιολογία Β΄ ΕΠΑ.Λ.”, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», σ.172, εικ. 9.19

Μέσο ους

Κοιλότητα με αέρα εσωτερικά του τυμπάνου

3 οστάρια (μικρά οστά):

Τυμπανικός υμένας --> Σφύρα --> Άκμονας --> Αναβολέας -->
Ωοειδής θυρίδα --> Έσω ους

Στρογγυλή θυρίδα --> Υμένας --> Έσω ους (κοχλίας)

Ευσταχιανή σάλπιγγα: σύνδεση μέσου ωτός με το ρινοφάρυγγα
=> εκατέρωθεν του τυμπάνου πίεση ίση με την ατμοσφαιρική

Ἑσω ους

α) οστέινος λαβύρινθος --> αίθουσα + κοχλίας + 3 ημικύκλιοι σωλήνες

β) υμενώδης λαβύρινθος --> η υμενώδης επικάλυψη του οστέινου λαβύρινθου

Ακοή

Ηχητικά κύματα --> πτερύγιο του ωτός --> έξω ακουστικός πόρος --> τυμπανικός υμένας --> πάλλεται --> ακουστικά οστάρια --> ωοειδής θυρίδα --> έσω ους --> μετακίνηση έσω λέμφου --> διέγερση των τριχωτών κυττάρων του οργάνου του Corti (στον κοχλία) --> από εκεί ένρξη των ινών του κοχλιακού νεύρου --> φλοιός του εγκεφάλου (κροταφικός λοβός) --> ακοή

Αντίληψη χώρου

3 ημικύκλιοι σωλήνες --> κάθετοι μεταξύ τους --> εκβάλλουν στο ελλειπτικό κυστίδιο της υμενώδους αίθουσας

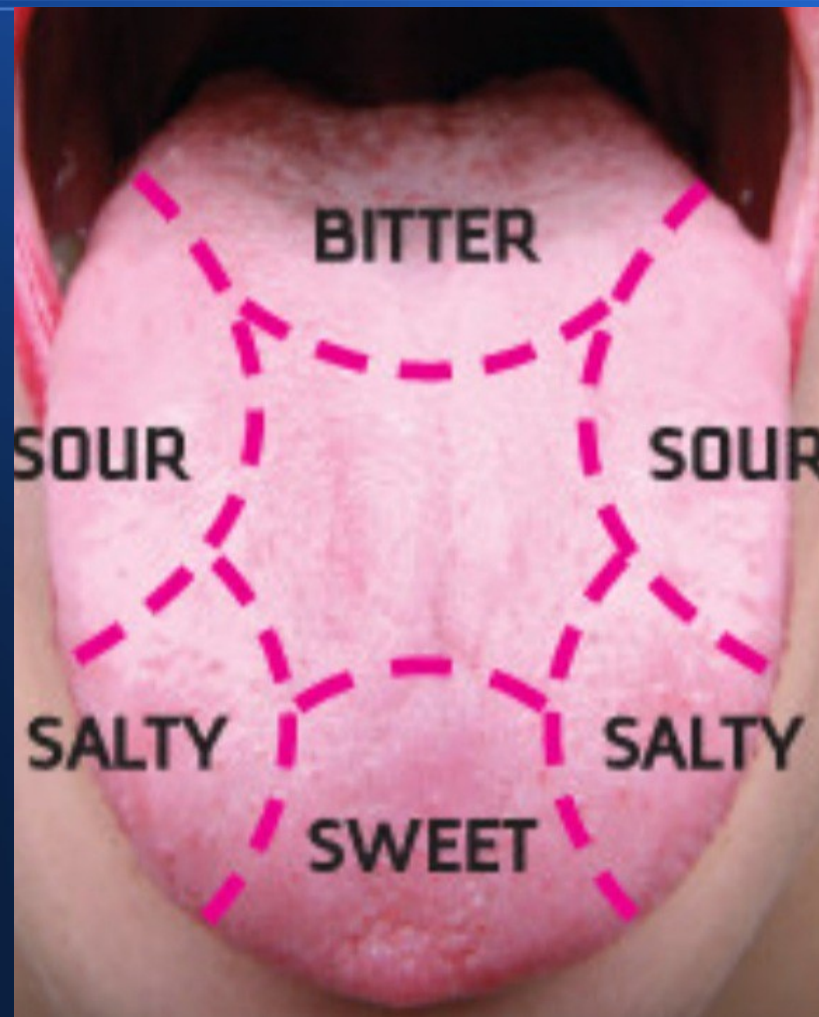
--> εμπλέκονται στην αντίληψη του χώρου (της θέσης της κεφαλής στο χώρο)

--> συνεργασία του ωτός με τις προσλαμβανόμενες με την όραση πληροφορίες

Όσφρηση

- Στο οσφρητικό επιθήλιο (στην άνω ρινική κόγχη)
--> δίπολοι νευρώνες --> οι κεντρικές αποφυάδες τους --> οσφρητικά νεύρα --> διαμέσου του ηθμοειδούς οστού --> κύτταρα οσφρητικού βολβού --> πρόσθια διάτρητη ουσία --> τρίτος νευρώνας --> φλοιώδεις ζώνες όσφρησεις: ενδορρινική & παραρρινική και άγκιστρο του ιπποκάμπου (κροταφικός λοβός)
- Υποστηρικτικά κύτταρα για την ανανέωση του οσφρητικού επιθηλίου

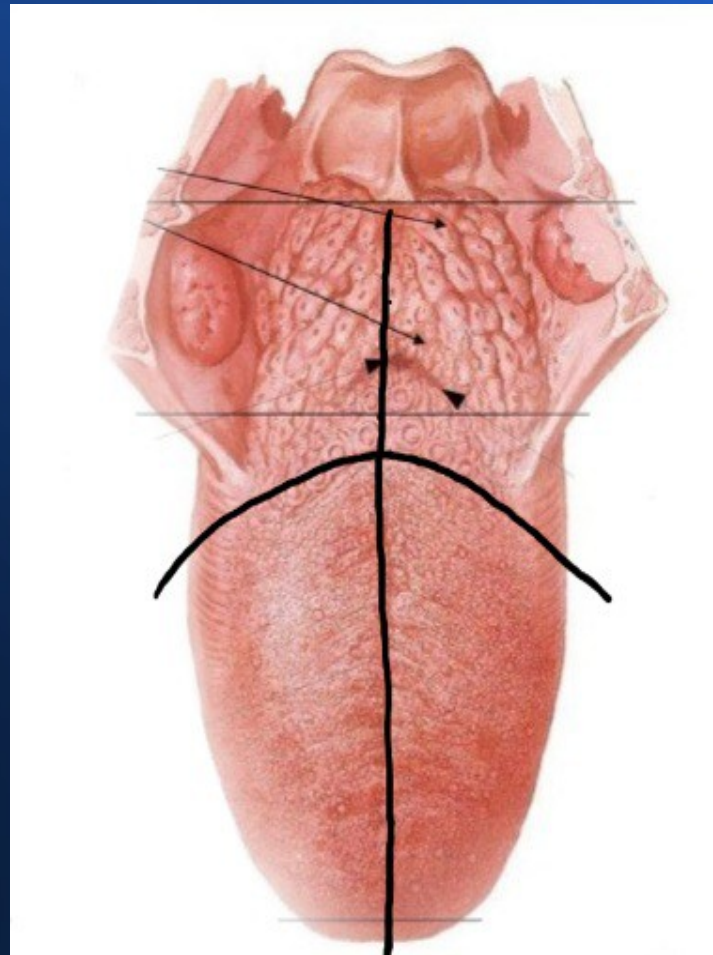
Γεύση

Αισθητικότητα

IX

V

Αισθητηριακή
νεύρωση

IX

VII

Κινητικότητα: XII

- V: τρίδυμο ν.
- VII: προσωπικό ν.
- IX: γλωσσοφαρυγγικό ν.
- XII: υπογλώσσιο ν.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Αιγυπτιάδου Μ.-Ν., Κορφιάτη Αι., Κουρσούμη Ρ., “Ανατομία – Φυσιολογία Β΄ ΕΠΑ.Λ.”, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Βασιλόπουλος Δ., “Νευρολογία”, 2016, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD